

EK HAVADİS

Sayı 14 Ekim 2018

Gayemiz kut olanı yetirmek

**Otomotiv Sektöründe
Döviz Bunalımı**

Yeni Ekonomi Programı

**İhracatta Cumhuriyet
Tarihi Rekoru**

iktisatbolumu

IktisatSbf

IktisatSbf

sbfi.iktisat

Sahibi

SBF İktisat Bölüm Başkanlığı
Adına
Doç. Dr. Kadir ARSLANBOĞA

Editör

Güliden KIVIRCIK

Redaksiyon

Abdülkadir AY

Adres

Çanakkale Onsekiz Mart
Üniversitesi Terzioğlu Kampüsü
Siyasal Bilgiler Fakültesi
Kat: 2
e-Mail: sbf.iktisat@gmail.com

SBF İktisat Bölüm Başkanı'ndan...

EkoHavadis adıyla hazırladığımız derginin 8. Sayısıyla siz değerli okuyucularımızla birlikteyiz. Bundan tam bir yıl önce İktisat bölümündeki öğrencilerimizle olan münasebetimizi ders veren-ders alan dışına çıkararak çeşitli faaliyetlerle bölüm, fakülte ve üniversite içerisinde mesleki farkındalık oluşturmak arzusunda idik. Şükürler olsun ki, bir senelik süreç sonunda amaçlarımızın çoğunu gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşamaktayız.

İktisat Bölüm Başkanlığı altında öğrencilerimizle yaptığımız faaliyetlerimizi dört farklı alanda planladık. Bunlar, öğrencilerimizin yazar olarak yer aldığı aylık dergi; geleceğe yönelik bilgi ve mesleki tecrübelerimizi artırmak amacıyla düzenlenen konferanslar; metin yazarlığını ve sunuculuğunu öğrencilerimizin yaptığı radyo programı ve son olarak da kampüs dışarısında gerçekleştirdiğimiz kahvaltı, gezi vb. sosyal organizasyonlardır.

Bölümün öğretim üyeleri ve öğrencileri olarak teoride gördüğümüz derslerin pratik hayata yansımalarını müşahade etmek amacıyla birçok başlık altında iktisadın piyasadaki cereyanlarını bir dergide toplamayı düşündük. Bu faaliyet ile bölüm içerisindeki bütünleşmeyi sağlamakla birlikte, ekonomist olarak mezun olacak öğrencilerimizin pratik alandaki beceri, yorum ve öngörülerini geliştirmek hedefiyle EkoHavadis adında pdf olarak bir dergi çıkarmaktayız. Bu sayede birçok öğrenci arkadaşımız çeşitli konular hakkında yaptıkları araştırmalar sonrasında iktisadın uygulama alanlarında pratik bilgiler edindikleri gibi, ekonomi ve piyasanın geneli noktasında da bilgi birikimlerinin artması sağlanmaktadır.

Dergi faaliyetlerimizle birlikte iki sene üst üste Türkiye'nin en iyi üniversite radyosu seçilen ÇOMÜ Radyo'da ekonomi haberleri sunma düşüncesi ve isteğimiz önümüzdeki hafta itibarıyla hayata geçiyor. Pazartesi günleri saat 10:10 ile 11:00 arasında iktisat bölüm öğrencilerimizin hazırlayıp sunduğu EkoHavadis isimli radyo programımızla yayın hayatına merhaba diyecek ve sizlerle sözel ortamda da buluşacağız. Çok heyecanlıyız!

Bölüm faaliyetlerimizden bir diğerinde ise konferanslar ve workshop düzenledik. Konuşmacı olarak yerel ve ulusal birçok önemli ismi tecrübe ve bilgi birikimlerinden faydalanmak amacıyla davet ettik. Şimdiye kadar sekiz konferans düzenledik. Bir tane de Ekonomi Haberciliği konusunda workshop tertip ettik. Bu dönem itibarıyla da konferanslarımız devam edecektir.

Son faaliyet olarak da sosyal organizasyonlar düzenleyerek birlikteliğimizi kampüs ve şehir dışına çıkardık. TBMM ve Anıtkabir ziyaretleri ile şehir içerisinde çeşitli amaçlarla toplantılar düzenledik. Sosyal faaliyetlerimizde devam edecektir.

Belirtmiş olduğumuz tüm faaliyetler İktisat bölüm mensupları tarafından gerçekleşse de diğer bölümlerden ve fakültelerden de arkadaşlarımız katılım ve katkı sağlamaktadırlar.

Sizlerden isteğimiz, öğrenci arkadaşlarımızın büyük coşku ve hevesle yapmış olduğu faaliyetlere destek vermenizdir. Sevgilerimle..

Doç. Dr. Kadir ARSLANBOĞA

İHRACATTA CUMHURİYET TARİHİ REKORU

Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, Ekim ayında Cumhuriyet tarihinin en yüksek aylık ihracat rakamına ulaşıldığını açıklayarak "Ekim ayında yüzde 13,1 artışla 15 milyar 732 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdik." açıklamasında bulundu.

Ekim ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %13,1'lik dikkatte değer bir oranda artarak 15 milyar 732 milyon dolara yükseldi. İhracat bu performansıyla tüm zamanların en yüksek düzeyine yükseldi ve Cumhuriyet tarihi rekorunu kırmış oldu. Ekim ayında ithalat ise %23,5 azalarak 16 milyar 261 milyon dolara geriledi.

Son 12 aylık dönemde ihracat bir önceki döneme kıyasla %7,9 artış gösterdi ve 166 milyar 809 milyon dolara yükseldi. Son 12 aylık dönemde ulaşılan bu ihracat da Cumhuriyet tarihinde ulaşılan en yüksek yıllık ihracat oldu. Söz konusu dönemde dış ticaret hacmi ise de 400,9 milyar dolara yükseldi.

Dış ticaret açığı %92,8 düzeyinde azaldı!

Ekim ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı dönemine göre %92,8 düzeyinde azalarak 529 milyon dolara geriledi. Ekim ayında dış ticaret hacmi ise %9,1 azalarak 32 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

İhracatın ithalatı karşılama oranı %96,7'ye yükseldi!

2017 yılının Ekim ayında %65,4 olarak gerçekleşen ihracat ithalatı karşılama oranı 2018 yılının Ekim ayında %96,7 düzeyine yükseldi.

İhracatın lideri yine otomotiv.

Ekim ayında ihracatın lokomotifi yine "Motorlu Kara Taşıtları" faslı oldu. "Motorlu Kara Taşıtları" faslında ihracatımız Ekim ayında %17,1 artışla 2 milyar 543 milyon dolara yükseldi. Söz konusu faslında Ocak-Ekim dönemindeki ihracatımız ise %13,1 artışla 22 milyar 168 milyon dolara yükseldi.

Ekim ayında en fazla ihracat yaptığımız diğer fasıllar ise sırasıyla "Kazanlar ve makineler" (1 milyar 480 milyon dolar) ve "Demir ve Çelik" (1 milyar

153 milyon dolar) oldu.

En fazla ihracat Almanya'ya, en fazla ithalat Rusya'dan.

Ekim'de en fazla ihracatın yapıldığı ülkeler sırasıyla Almanya, İngiltere ve İtalya olurken ithalatta ise ilk üç sırayı Rusya, Almanya ve Çin aldı. Ocak-Ekim döneminde Almanya'ya ihracat %8,7 artışla 13,5 milyar dolara yükselirken İngiltere'ye ihracat ise %17,5 artışla 9,3 milyar dolara yükseldi.

Abdülkadir AY

EKİM AYI TÜKETİCİ VE ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ

Ekim ayı Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ve Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) nasıl değişmiş? Ne yönde en çok artış olmuş, ne yönde en çok azalış olmuş? TÜFE ve ÜFE'ye bağlı olarak enflasyon oranları nasıl değişmiş? Öte yandan ÜFE ile hesaplanan kira zammı nasıl oldu? Gözler Türkiye İstatistik Kurumu'nda(TÜİK).Beklenen soruların cevapları ise bunlar;

Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) ekimde aylık bazda %2,67, Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) % 0,91 artış gösterdi. Yıllık bazda ise bu oran TÜFE için %25,24, ÜFE için %45,01 artış gösterdi.

TÜFE'de aylık en yüksek artış % 12,74 ile giyim ve ayakkabı grubunda oldu. Endekste yer alan gruplardan, konutta % 4,15, ev eşyasında % 3,44, gıda ve alkolsüz içeceklerde % 3,22 ve eğlence ve kültürde % 2,07 artış gerçekleşti. Düşüş yaşayan tek grup ise %0,85 ile ulaştırma oldu.

Giyimin zam şampiyonu ise bir önceki aya oranla %41,21 artışla çocuk kabanı oldu. Ardından ka-

dın kazağı ve erkek montu şampiyonlukta yerini aldı.

Açıklanan TÜFE ve ÜFE verilerinden sonra kafa karıştıran bir soru oluştu kira zammı hangisine göre belirlenecek?

Normal şartlarda 12 aylık ortalaması alınan ÜFE ile hesaplanan kira zammının artık ÜFE yerine TÜFE ile hesaplanacağı bildirildi. Ancak bu yeni düzenleme Ocak 2019 itibari ile geçerli olacağı

için bu ay için yine ÜFE'den yararlanılarak hesaplama yapılacaktır. Ne yazık ki ÜFE artışı TÜFE'den hayli fazla. Kiracılar, kira sözleşmelerini yenileyecek olanlar için bu ay onların cebinden daha fazla para çıkması kaçınılmaz bir durum.

Kasım ayında uygulanacak olan kira zam oranı olarak TÜİK tarafından açıklanan verilere göre ise kiracılara ev sahibi en fazla % 23,73 oranında zam yapabilecek. Yani TÜİK Kasım 2018 ÜFE kira artış zam oranı % 23,73 oldu.

Enflasyon son 15 yılın zirvesinde!

Ana harcama gruplarına göre tüketici fiyat endeksi ve değişim oranları, Ekim 2018
[2003=100]

Ana harcama grupları	Harcama grubu ağırlıkları	Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)	Endeks
Türkiye	100,00	2,67	22,56	25,24	14,90	401,27
Gıda ve alkolsüz içecekler	23,03	3,22	24,71	29,26	16,17	453,16
Alkollü içecekler ve tütün	5,14	0,18	2,05	2,06	2,11	603,51
Giyim ve ayakkabı	7,21	12,74	16,94	18,45	12,84	258,56
Konut	14,85	4,15	23,22	25,72	13,35	441,70
Ev eşyası	7,66	3,44	35,04	37,92	20,39	349,28
Sağlık	2,64	1,48	15,32	15,83	11,63	225,41
Ulaştırma	17,47	-0,85	27,25	32,00	21,85	415,66
Haberleşme	3,91	2,05	10,40	10,48	3,21	148,79
Eğlence ve kültür	3,39	2,07	23,73	24,02	10,96	276,06
Eğitim	2,67	0,01	10,15	10,27	10,53	357,32
Lokanta ve oteller	7,27	1,52	18,95	20,06	13,68	573,91
Çeşitli mal ve hizmetler	4,76	1,61	29,05	31,50	17,31	508,11

Enflasyon biliyoruz ki TÜFE ve ÜFE'den yararlanılarak hesaplanıyor onlardaki artış böyle iken enflasyon kaçınılmaz olarak artıyor.

Ekim ayın içinde Enflasyonla Topyekûn Mücadele başlatılmışken durum bu şekilde 15 yılın en yüksek rakamı olan %25,24'ü gördü. Enflasyonla ilgili düşüş beklentileri ise 2019 yılına kalmış gibi görünüyor.

Vesile ÇAVUŞOĞLU

TARIM ÜRÜNLERİ ÜRETİCİ FİYAT ENDEKSİ

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksinin ne olduğunu kısaca şöyle açıklayabiliriz; çiftçinin üreterek piyasaya satışını yaptığı ürünlerin ilk el satış fiyatlarındaki zaman içerisinde meydana gelen değişimlerin oransal ti.

Sektörlere göre Tarım ÜFE ve değişim oranları, Ağustos 2018
[2015=100]

Sektörler	Endeks	Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)
Tarım ÜFE	128,09	1,91	4,63	15,31	11,11
Tarım ve avcılık ürünleri	126,97	1,84	3,64	15,17	10,70
Ormancılık ürünleri	147,07	3,35	24,75	20,46	25,87
Balıkçılık	154,34	2,97	25,87	15,60	14,78

göstergesini aylık olarak izlemek amacıyla hesaplanmaktadır.

Tarım- ÜFE Ağustos ayında %1,91 arttı

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE), 2018 yılı Ağustos ayında bir önceki aya göre %1,91, bir önceki yılın Aralık ayına göre %4,63, bir önceki yılın aynı ayına göre %15,31 ve on iki aylık ortalamalara göre %11,11 artış gösterdi.

Bir önceki aya göre değişim; tarım ve avcılık ürünlerinde %1,84, ormancılık ürünlerinde %3,35 ve balıkçılıkta %2,97 artış gerçekleşti.

Aylık en fazla artış çok yıllık bitkisel ürünler ana grubunda gerçekleşti

Tarım ÜFE yıllık değişim, 2017-2018

Alt tarım gruplarından sebzeler bir önceki aya göre %0,35 arttı

Alt tarım gruplarından; canlı kümes hayvanları ve yumurtalar %11,36, koyun ve keçi, canlı; bunların işlenmemiş süt ve yapağıları %3,27, çeltik %2,48 artış, diğer ağaç ve çalı meyveleri ile sert kabuklu meyveler %15,01 azalış gösterdi.

Ağustos 2018'de endekste kapsanan 86 maddenin fiyatlarında artış, 25 maddenin fiyatlarında azalış, 7 maddenin fiyatlarında ise değişim olmamıştır.

Abdülkadir AY

OTOMOTİV SEKTÖRÜNÜN DÖVİZ BUNALIMI

Dövizde yaşanan dalgalanmalar sonrası, Otomobil fiyatlarında ciddi oranda artış yaşandı. Ülkede yaşanan döviz kıtlığı, üretim eksikliği, niteliksiz iş gücü ve dışa bağımlılıktan, uzun yıllardır yapılan yurt dışı alışverişi bu sene pahalıya mal oldu.

Yükselen Fiyatlar Satışları Vurdu!

Dövizdeki dalgalanma vatandaşın cebini vurdu. Geçtiğimiz yıllara oranla fiyatlarda ciddi miktarda artış yaşanmasına bağlı olarak otomobil ve hafif ticari araç satışları neredeyse yarı yarıya azaldı.

Dövizdeki dalgalanmalar birçok üründe etkisini zam olarak gösterdi. Her sektörde olduğu gibi Otomotiv sektörü bu artıştan en çok etkilenen sektörlerden biri olarak gündemde yerini aldı. Birçok vatandaş tarafından en makul olan otomotiv gerek şahsi işlerde gerek iş hayatında bir hayli önemli. Türkiye’de taşımacılık sektörünün gelişimi bu kısır döngüyü daha da zorlaştırıyor. Normal vasıta araçlardan daha çok pahalılaşan otobüs, kamyon, tır gibi taşımacılık sektörünün önemli geçreçleri bu durumdan olumsuz etkilendi.

Otomobil Fiyatları İkiye Katlandı.

Son bir yıl içerisinde otomobillere gelen zamların listesi şaşkınlığa uğrattı. Dövizdeki dalgalanma 15 gün gibi kısa bir sürede bile araç fiyatlarında önemli miktarda artışa neden oldu. 2017-2018 otomobil fiyatlarını karşılaştıracak olursak 2017 yılında 56 bin TL olan aracın

Maliyetlerinin büyük bir kısmı Euro ve dolar üzerinden hesaplanan otomotiv sektöründeki artış, müşterileri şaşkına çevirdi. Sıfır araç satışları hızlı düşerken, 2. el otomobile rağbet arttı. Eldeki imkânlarıyla sıfır araç alamayan vatandaş çareyi araba pazarlarında buldu. Yüksek kredili bankalar, bir türlü düşmek bilmeyen faiz, durumu her geçen gün daha da kötüleştiriyor.

2018 yılı fiyatı şuan yaklaşık 102 bin TL olarak piyasada yer alıyor. Tabi bu durum alım-satımcılar için avantaja dönüştü. Vaktiyle ucuza alınan arabalar artık değerinden daha fazlaya satılıyor. Yüksek enflasyon ve kurdaki önlene-meyen artış bir an önce vatandaşlar tarafından çözüm bekliyor.

Dilay ŞAHİN

YENİ EKONOMİ PROGRAMI

Yaşanan son gelişmeler paralelinde ‘yeni yol haritası’ olarak nitelendirilebilecek olan Yeni Ekonomi Programı açıklandı. Açıklanan program bünyesinde başlıklar halinde ele alınan konular sırasıyla; Dengeleme, Disiplin ve Değişim, Enflasyon, Kamu Maliyesi, Cari Açık, Büyüme ve İstihdam, Bankacılık Sektörü ve Reel Sektör Kredileri ve son olarak da Programlar ve Projeler şeklindedir. Yayınlanan programda özellikle ‘Dengeleme, Disiplin ve Değişim’ vurgusu altında hedefler ve amaçlar belirlenmiştir. Bu yazımda her başlığı ayrı ayrı incelemek yerine ekonomi programında sıralanmış temel hedefler ve sonrasında uzun zamandır hem yerel hem de ulusal basında yer edinmiş ve özellikle de tüketicileri derinden etkileyen ‘enflasyon’ başlığı üzerine ağırlık verme düşüncesiyle değerlendirmeler başlamak istiyorum.

Programda 12 ayrı madde halinde sıralanmış temel hedefler aşağıdaki gibidir:

1. Sıkı para ve maliye politikaları eşgüdüm içerisinde yürütülerek tüketici enflasyonu, 2020 sonu itibarıyla yeniden tek haneli oranlara, 2021 sonu itibarıyla da yüzde 6,0’a düşürülecektir.
2. Kamuda kaynakların verimli kullanılması, maliyetlerin ve harcamaların azaltılması, gelirlerin kalitesinin artırılması amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde *Kamu Maliyesi Dönüşüm ve Değişim Ofisi* kurulacaktır. Bu ofis tarafından hazırlanacak ve takibi yapılacak *Tasarruf ve Gelir Dönüşüm Programı* ile kamu maliyesinde kalıcı iyileştirmeler sağlanacaktır.
3. Merkezi yönetim bütçe açığının milli gelire oranı önümüzdeki üç yıl yüzde 2’nin altında tutulacak ve merkezi yönetim bütçesinde faiz dışı fazlanın milli gelire oranı program dönemi boyunca artarak 2021 yılında yüzde 1,3’e ulaşacaktır. Oluşturulan bu mali alan gerek duyulduğunda üretime dayalı ekonomik dönüşümü finanse etmek için kullanılacaktır.

**ENFLASYONLA
TOPYEKÜN
MÜCADELE**
#TürkiyeKazanacak

4. 2019 yılı bütçesinde toplam 75,9 milyar TL tutarında (milli gelirin yüzde 1,7’si oranında) tasarruf ve tedbir uygulanmıştır.
5. İhalesi yapılmamış ve ihalesi yapılmış ancak başlanmamış projeler askıya alınacaktır. Devam eden projelerden finansman koşulları uygun olanlar için yeni ve daha uzun zamana yayılmış iş planları oluşturulacaktır. Mega-altyapı projeleri doğrudan yabancı yatırım yoluyla, uluslararası finansman ile hayata geçirilecektir.

6. Farklı veri kaynaklarını toplayan Vergi Veri Analiz Merkezi kurularak kayıt dışı ekonomi kayıt altına alınarak vergilendirilecek ve tahsilat etkinliği geliştirilerek vergi gelirleri artırılabilecektir.

7. Bankaların güncel mali yapılarını ve aktif kalitelerini tespit etmek için mali bünye değerlendirme çalışmaları yapılacaktır. Bu çalışmaların sonuçlarına göre gerektiğinde bankacılık sektörünün mali yapısını güçlendirecek, böylece reel sektörün uygun maliyetlerle krediye erişimini ve mevcut kredilerinin yeniden yapılandırılmasını temin edecek bir politika seti devreye sokulacaktır.

8. Ekonomimizin yabancı tasarruflara bağımlılığını kalıcı olarak azaltacak ve cari açığın milli gelire oranını yüzde 3’ün altına düşürecek ihracat, turizm ve sanayi ürünlerinde yerlileştirmeye dayalı bir ekonomik dönüşümün temelleri atılacaktır.

9. Turizmde yeni projelerin ve hedef ülke programlarının uygulanması ile 2017 yılında 23 milyar dolar olan seyahat gelirleri 2021 yılında 42 milyar dolara çıkarılacaktır.

10. Ekonomi yönetimi ile ilgili kurumlar yeniden yapılandırılacak, liyakat ve performans odaklı insan kaynağı yönetimiyle kurumlara güven artırılacak, hızlı karar alan, piyasaların ve özel sektörün önünden giden ve özel sektörün önünü açan bir yönetim anlayışı benimsenecek, finansal

istikrarı ve güvenliği esas alan yeni bir finansal mimari oluşturulacaktır.

11. Finansal hizmetlerin düzenlenmesi ve denetlenmesi için Türkiye Finansal Hizmetler Kurulu kurulacaktır.

12. YEP'teki makroekonomik hedefleri destekleyecek ve sürdürülebilir kılacak nitelikli insan

masında esas olarak yaşanan fiyat artışlarına bağlı olarak bireylerin aldığı ücretlerde artış yaşanmamasından kaynaklanmaktadır. Özetle burada anlatmaya çalıştığım mesele, elbette ki küreselleşmenin verdiği etkiye dayalı olarak yeri geldiği zaman ithale dayalı ekonomik politikalar ve süreçler yaşanabilir, ancak bu durumun tüm ekono-

gücü ve güçlü toplum hedefi ile ilgili proje ve programlar hayata geçirilecektir.

Programda belirlenen hedeflere ilişkin yapılan sunumda ise dikkat çeken nokta aşağıdaki fotoğrafta görüleceği üzere yaşanan özellikle siyasi gelişmelerin ekonomi üzerinde etkilerini göstermek ve vurgulamak amaçlı yapılan olaylara göre kronolojik sıralamadır. Yapılan bu sıralamada 2018 yılında ABD İle İlişkilerde Son Gelişmeler başlığı mevcuttur. Özellikle yakın gündemimizi işgal eden ABD'li Brunson olayı ve sonrasında liderler arasında yapılan karşılıklı açıklamalar sonucunda hızla tırmanışa geçen dolar kuru bu duruma örnek gösterilebilir.

Ancak buradaki olay kanımca bu tarz gelişmelerle sınırlı bırakılmamalıdır. Özellikle son yıllarda neredeyse her alanda yapılan ekonomik anlaşmalar ağırlıklı olarak ithal girdi ve bunun sonucunda da dolar bazı cinsinden fiyatlandırmalar uygulanmıştır. Bu durum da doğrudan hem üreticiyi ve dolayısıyla da tüketiciyi etkilemiştir. Tam da bu noktada fiyatlar genel seviyesinde artış meydana gelmiş yani enflasyon artışı söz konusu olmuştur. Ancak meselenin bu kadar geniş çaplı etkilerinin oluş-

larttığım esas olarak alacağım 'enflasyon' konusuna yukarıda dolaylı olarak bahsettim ancak ekonomik program çerçevesinde biraz daha detaylı bahsetmek gerekmektedir. Yeni ekonomik programda sıralanan hedefler arasında ilk madde enflasyon oranları hedeflemesi ve bu hedeflere ulaşmak için atılacak adımlardan bahsetmektedir. Açıklanan programda enflasyon hedefleri yıllara göre aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

Bu hedefler doğrultusunda ise bazı politika ve tedbirler benimsenmiştir. Bunlar;

Merkez Bankası fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda elindeki tüm araçları kararlı ve bakişimsız bir şekilde kullanmaya devam edecektir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı sıkı mali disiplin ile enflasyonla mücadelede destek verecektir.

Kamunun fiyat belirleme ve yönlendirme politikasına tabi belirli (personel dışında) alanlarda geçmiş enflasyon verisi yerine YEP'te yer alan enflasyon hedefleri dikkate alınacaktır.

Kamunun fiyat belirleme ve yönlendir-

dirme politikasına tabi belirli (personel dışında) alanlarda geçmiş enflasyon verisi yerine YEP'te yer alan enflasyon hedefleri dikkate alınacaktır. Finansal güvenlik ve istikrarın sürdürülebilmesi için Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesi (FİKKO) kurulacaktır.

Tarım ürünlerinde arz ve rekolte tahminlerinin sağlıklı yapılabilmesine imkan veren bir erken uyarı sistemi kurulacaktır.

Gıda ürünlerinde fiyat dalgalanmasının büyük veri ve ileri analitik yöntemler kullanılarak yakından takip edileceği Ürün Gözetim Mekanizması hayata geçirilecektir.

Kira artış oranına dair üst sınır, döviz kuru ve emtia fiyatlarındaki gelişmelere duyarlılığı yüksek olan üretici fiyatları yerine tüketici fiyatlarına göre belirlenecektir.

Enflasyonla mücadele için kamunun alacağı tedbirlerin yanında, ekonominin tüm paydaşlarının ve vatandaşların destek vereceği bir Enflasyon ile Topyekûn Mücadele Programı hayata geçirilecektir.

Burada ise halkta daha çok karşılık bulan Enflasyon ile Topyekûn Mücadele Programı'dır. Program kapsamında <https://enflasyonlamucadele.org.tr/> sitesi

oluşturulmuş programa destek veren firmalar duyurulmuş ve çeşitli görsellerle bütünlük sağlanmak istenmiştir.

Enflasyon İle Topyekûn Mücadele Programının Hedef Ve Çalışmaları

- Türkiye'nin enflasyonla mücadelesinde başarıya ulaşması için kamu öncülüğünde başlatılan bu program, özel sektörün gönüllülük esasına dayalı desteğini hedeflemektedir.
- Bu kapsamda, Enflasyonla Topyekûn Mücadele Programı'na katkı sağlamak isteyen tüm firmalardan beklenti, ürün ve hizmetlerde yılsonuna kadar yüzde 10 asgari indirim taahhüdü vermektedir.
- Tüm sektörlerdeki firma ve markaların desteklerinin yanı sıra, bankalar ve kamu da iki önemli uygulama ile sürece katkı sağlayacaktır.
- 1 Ağustos tarihinden itibaren geçerli olmak üzere bankalar, yüksek faizle kullandırılmış olan

kredilerin faiz oranlarında yüzde 10 indirim uygulayacaktır.

•Diğer bir katkı da, 2018'in son üç ayında bekleyen KDV iadelerinin ödenme sürecinin hızlandırılması olacaktır. 2019 yılı başlarından itibaren, iade başvuru tarihini takiben 10 iş günü içinde iade talebinin %50'si, incelemenin bitmesini beklemeden mükellefe ödenecek.

Programın hedefleri ve bu hedefler doğrultusunda Yeni Ekonomik Program'da da karşılık bulunması açısından kısa dönemde olumlu etkiler yaratabilecek gelişmeler yaşanmaktadır. Ancak özellikle yılsonuna kadar programa destek veren firmaların uygulayacağı %10 indirim uzun vadede olumsuz sonuçlar doğurabilecek etkiler yaratabilir. Bu durum karşımıza iki farklı şekilde çıkabilir, ilk olarak yılsonundan itibaren tek-

rar fiyatlarda bir artış söz konusu olacak olursa dönemlik olarak ücret artışı olan kamu personeli, işçiler ve emekliler yılsonu enflasyon oranına göre zam alacağı için bu programla hedeflenen enflasyonu düşürme hamlesi başarılı olursa esasen yılsonunda alınan zam yılbaşından itibaren yine ücretlerin enflasyon karşısında güçsüz kalmasına neden olabilir. Bir diğer olarak ise piyasada durgunluk söz konusu olabilir, yani tüketiciler indirim fırsatıyla 1 birim yerine 3 birim satın alacak olursa ilerleyen zamanlarda ilgili firmalar açısından satışlarda düşmeler yaşanabilir. Önemli olan bu mücadeleyi 3 aydan daha fazla döneme örneğin 1 yıla yayabilmektir. Ekonomimizin gerçekten 'YERLİ VE MİLLİ' olması dileğiyle...

İlker GÜDÜCÜ

ENFLASYONLA MÜCADELE PROGRAMINDA YAPILACAKLAR VE MARKETLERDE İNDİRİM KARARI

Eylül ayında beklentilerin üzerinde yükselen yıllık bazda %24,5'e çıkan enflasyon ile ilgili piyasaların beklediği Enflasyonla Topyekûn Mücadele Programı 9 Ekim 2018 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak tarafından

kalem üründe geçerli 9 Ekim'den itibaren %10 indirim yapıldı.

Toprak Mahsulleri Ofisi tarafından pirinç çeşitleri piyasadaki perakende fiyatlarının %20-40 al-

dan açıklandı. 9 Ekim tarihinden itibaren yıla sonuna kadar geçerli olacak Enflasyonla Topyekûn Mücadele Programı kapsamında yapılacaktır;

Mücadeleye katılacak olan firmalar asgari %10 indirim uygulayacak.

Atatürk Orman Çiftliği tarafından üretilen 14 kalem üründe 9 Ekim tarihinden itibaren geçerli %10 indirim yapıldı.

Et ve Süt Kurumu tarafından üretilen 10

tında satılmaya devam edilecek.

Enflasyonla mücadele programı kapsamında Carrefour, Migros, BİM, Şok ve Metro marketler zincirinde, 50 üründe 2 ay boyunca geçerli %10 indirim kararı alındı. Ayrıca ÇAYKUR da ürünlerinde zam yapmayacak.

ATATÜRK ORMAN ÇİFTLİĞİ FİYATLARI

SIRA NO	MİKTAR	BİRİM	ÜRÜN ADI	Üretici Fiyatı (KDV DAHİL)	%10 indirimli fiyatı (KDV DAHİL)
1	1	LT	GÜNLÜK PASTÖRİZE SÜT	3,13	2,82 TL
4	1/2	LT	GERİ DÖNÜŞÜMSÜZ ŞİŞE SÜT	2,25	2,02 TL
3	1	LT	GERİ DÖNÜŞÜMSÜZ ŞİŞE SÜT	4,00	3,60 TL
4	1/4	LT	GERİ DÖNÜŞÜMSÜZ İNEK SÜTÜ	1,46	1,31 TL
7	100	ML	SADE DONDURMA	1,78	1,60 TL
8	1000	ML	SADE DONDURMA	11,88	10,69 TL
9	100	ML	KAKAOLU DONDURMA	1,78	1,60 TL
10	1000	ML	KAKAOLU DONDURMA	11,88	10,69 TL
11	100	ML	DAMLA SAKIZLI DONDURMA	1,78	1,60 TL
12	1000	ML	DAMLA SAKIZLI DONDURMA	11,88	10,69 TL
13	100	ML	KEÇİ DONDURMASI	2,00	1,80 TL
14	1000	ML	KEÇİ DONDURMASI	12,42	11,18 TL

Bunların yanı sıra Enflasyonla Mücadele Programı kapsamında;

- Finansman maliyetlerinden kaynaklanabilecek fiyat artışlarını aşağı çekebilmek için finansman destek programı hayata geçirilecek,
- Bankalar 1 Ağustos tarihinden itibaren yüksek

ET SÜT KURUMU FİYATLARI

EMTİA	YÜRÜLÜKTE OLAN MAĞAZA FİYATI KDV DAHİL (TL/KG)	İNDİRİM ORANI	UYGULANACAK OLAN YENİ MAĞAZA FİYATI KDV DAHİL (TL/KG)
ISIL İŞLEM GÖRMÜŞ SUCUK (ACISIZ)	38,50	10%	34,65
ISIL İŞLEM GÖRMÜŞ SUCUK (ACILI)	38,50	10%	34,65
TÜRK SUCUK	43,00	10%	38,70
SOSIS	31,70	10%	28,53
FISTIKLI SALAM	32,50	10%	29,25
MACAR SALAM	31,50	10%	28,35
YOZGAT KAVURMA	40,50	10%	36,45
SİĞİR EBK KAVURMA	40,75	10%	36,45
SİĞİR KIYMA TİPİ KAVURMA	36,25	10%	32,63
BİNGÖL KAVURMA	62,50	10%	56,25

- Yılsonuna kadar elektrik ve doğalgaza zam yapılmayacak,
- Sıvı ve toz gübrelere yaklaşık 35 çeşit üründe %10 indirim uygulanacak.
- İşçi çıkarımlarının önüne geçilmesi amacıyla işletmelere destek verilecek, işletmelerin kullanacakları TL cinsinden kredilerine %14'e kadar finansman desteği sağlanacak,
- İhracat yapacak olan KOBİ'lere 200.000 dolara kadar 6 ay vadeli düşük faizli kredi desteği sağlanacak,
- Yerli malı projesi kapsamında 1,5 milyar liralık yeni destek paketi hazırlandı,

faizle kullandırılmış kredi faizlerine %10 indirim uygulayacak.

Aylin Kerime BİBERCİ

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ PİRİNÇ FİYATLARI

PİRİNÇ ÇEŞİTLERİ	PİYASA PERAKENDE FİYATLARI (ORTALAMA) TL	TMO MEVCUT PERAKENDE FİYATLARI (KDV DAHİL)	PİYASA FİYATLARINA GÖRE % İNDİRİM ORANI
Tip A (Baldo, Cameo, vs.)	9,0	5,7	40
Orta Tane (Carlose)	8,0	4,5	40
Tip C (Luna, Ronaldo, vs.)	6,0	4,5	20

İŞKUR'DAN 3 YENİ PROJE

Eğer iş arıyorsanız, yeni mezunsanız ve gelecek kaygılarınız varsa, çalışmak istiyorum fakat çocuğum var ne yapmalıyım diyorsanız cevabı yazıda.

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) bilindiği gibi iş ve işçi bulmaya aracılık eden önemli bir kamu kuruluşudur. İş-

nabzını tutar ve onunla beraber gelişir, değişir. Herkes bu hizmetlerden yararlanabilir.

İşsizliğe Dur Denilecek!

İşsizlik oranı temmuzda geçen yılın aynı ayına göre 0,1 puan artarak yüzde 10,8 oldu. İşsiz sayısı 88 bin kişi artışla 3 milyon 531 bin kişiye ula-

siber güvenlik, kodlama, bulut teknolojisi gibi mesleklerde işbaşı eğitimi almaları için de 'Geleceğin Meslekleri Projesi'ni uygulamaya koydu.

Projeler geniş kapsamlı ve isimleriyle bile ilgi çekiyor, umut vaat ediyor. Bu projeler kimleri kapsıyor, ne kadar sürecektir, getirisi nedir?

KUR sadece işverenle işçiyi buluşturmak amacıyla sınırlı kalmaz aynı zamanda işsizliğin önlenmesi için tedbirler alır, istihdamın geliştirilmesi, korunması ve yaygınlaştırılması için çeşitli girişimlerde bulunur, İşsizlik Sigortası hizmetlerini yürütür, istihdam oluşturmak amacıyla meslek edindirme kursları düzenler daha birçok konuda Hareket halindeki piyasanın

şırken İŞKUR 'da bu duruma kayıtsız kalmadı ve yeni projelerle ekonomi kapısını araladı.

İşte O Projeler!

Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), gençlerin işsizliği ile mücadele kapsamında 'İşe İlk Adım Projesi'ni; çalışmak isteyen anneleri iş gücüne kazandıracak 'İşte Anne Projesi'ni; gençlerin geleceğin meslekleri olarak görülen

İşe İlk Adım Projesi Nedir?

İşe İlk Adım Projesi'nden ön lisans ve lisans mezunu, 18-29 yaş arası gençler faydalanabilecek. İŞKUR İzmir İl Müdürü Makbule Dank "3 ay ile 9 ay arasında değişen program süreci boyunca gençlere günlük 61,65 TL tutarında cep harçlığı ödenecek. İşbaşı eğitim programı sonrasında istihdamları devam eden gençler için işve-

renlere zorunlu istihdam sürecinde net asgari ücretin yüzde 50'si tutarında İŞKUR tarafından destek sağlanacak. Bu süreden sonra işveren tarafından kişinin 12 ay daha istihdam edileceğine dair taahhüt verilmesi halinde net asgari ücretin yüzde 25'i tutarında ücret desteği bir yıl boyunca İŞKUR tarafından karşılanmaya devam edecek. Böylece, üniversite mezunu gençlerin işbaşı eğitim programından sonra uzun süreli istihdamı sağlanacak" dedi.

İş'te Anne Projesi Nedir?

İŞKUR çalışmak isteyen kadınları meslek edinme kurslarına yönlendiriyor, çalışabilecekleri işler için onlara yol haritası çiziyor bunlar için Makbule Dank,

"Projeden yararlanan kadınlara kursa veya programa devam ettikleri günler için günlük 70 TL tutarında cep harçlığı ödenecek. Ayrıca eğitim süresince katılımcıların iş kazası ve meslek hastalığı ile genel sağlık sigortası primleri İŞKUR tarafından karşılanarak sağlık hizmetlerinden faydalanmaları sağlanacak. Sanayi sektöründeki mesleklerde düzenlenen mesleki eğitim kurslarına ve imalat sektöründeki mesleklerde düzenlenen işbaşı eğitim programlarına katılan ve 2-5 yaş arasındaki çocuğu kreşe veya gündüz bakım evine devam eden kadınlar kurs veya program süresince aylık 400 TL bakım desteğinden de yararlanabilecek. Projeden yararlanmak isteyen kadınlar Çalışma ve İş Kurumu

İl Müdürlüklerine, Hizmet Merkezlerine başvurabilecek" dedi.

Geleceğin Meslekleri Nelerdir?

İŞKUR, Geleceğin Meslekleri Projesi ile belirlediği mesleklerde uygulanacak işbaşı eğitim programlarına katılan 18-29 yaş aralığındaki gençlere günlük 75 TL cep harçlığı verecek. 9 aya kadar sürecek programlara katılacak gençler için bu rakam aylık 1950

TL'ye ulaşabileceği verilen bilgiler arasında. Geleceğin meslekleri nelerdir sorusuna İŞKUR' un cevabı açacağı kurs ve işbaşı programları ile web ve mobil programlama uzmanı, sistem ve ağ yönetimi uzmanı, kurumsal kaynak planlama uzmanı, siber güvenlik uzmanı, bulut bilişim uzmanı ve oyun geliştirme uzmanı oldu. Elbette bu liste daha uzun ve yeniliğe açık. İŞKUR toplumun ihtiyaçlarına cevap verebilecek bu 3 projesi ile gündemde ve bizde takipte olacağız. Şimdi sıra sizde en yakın İŞKUR birimine uğrayıp başvuru yapabilirsiniz.

Şemili Yazgı ŞAHİN

ÇANAKKALE'NİN GÖZ BEBEĞİ

Türkiye'nin ve Çanakkale'nin göz bebeği 1915 ÇANAKKALE KÖPRÜSÜ'nün temeli 18 mart 2017'de atılmış ve yapımına büyük bir özenle başlanmıştı. Ege Bölgesi tatil rotasının en önemli geçişlerinden olan Çanakkale trafiği çözüm için 1915 Çanakkale Köprüsü'nü bekliyor. Tamamlanma süresi 1.5 yıl erkene çekilen proje 18 Mart 2022'de bitecek. Böylece 45 dakika olan denizden geçiş süresi 4.5 dakikaya

"Projenin bitmesini herkes bekliyor. Çünkü sanayi yatırımları ve tarım projeleri köprü bittikten sonra hızlanacak" dedi. Köprüye ek olarak 100 kilometrelik otopan yolun da yapılacağını söyleyen Nihat Özdemir, "Şu anda Çanakkale'de bayramda Lapseki, Eceabat ve Gelibolu feribotları tam kapasite çalışıyor. Projenin zamanında bitmesi için var gücümüzle çalışıyoruz" diye konuştu.

Çanakkale Ticaret ve Sanayi Odası (ÇTSO) Yönetim Kurulu

leceği bir merkez olması için çalışmalar yapılıyor" dedi.

Dev Proje 25 Milyar Lira

Ulaştırma Bakanı Ahmet Arslan, köprünün 25 milyarlık bir proje olduğunu açıkladı.

1915 Çanakkale Köprüsü'ne, 10 farklı ülkeden 2 milyar 265 milyon euro kredi finansmanı sağlandı. Daelim-Limak-SK-Yapı Merkezi Ortak Girişimi tarafından kurulan şirketin tam adı Çanakkale Otoyolu ve Köprüsü İşletme Yatırım A.Ş. oldu.

Peki ya halkın ödeyeceği tutar?

Limak yatırım yönetim kurulu başkanı Ebru Özdemir, "30.000 araç garantisi var. Bu sayıya ulaşmak çok uzun sürmeyebilir. Geçiş ücreti ise 15 euro + KDV olacak. Projeyi Mart 2022'de bitirmeyi planlı-

düşecek. İzmir Balıkesir ve İstanbul'un lojistik yükünü çeken, tatil ve bayramlarda kilometrelerce araçlık kuyruk oluşan Çanakkale, köprü tamamlanığında yatırımların da merkezi olacak. Şimdiden köprü sonrası bölgede tarımsal yatırımların zirve yapacağı hesaplanıyor.

Köprü projesini üstlenen Limak Holding Yönetim Kurulu Başkanı Nihat Özdemir, 1915 Çanakkale Köprüsü'nün denizden geçiş süresini 4 dakikaya çekeceğini ve 24 saat esasıyla çalışıldığını söyledi. İldeki trafik sorununun köprüyle tamamen çözüleceğini belirten Özdemir,

Başkanı Selçuk Semizoğlu, 1915 Çanakkale Köprüsü'nün açılmasıyla Çanakkale'nin birçok sektörde lojistik üs haline geleceği görüşünde. Semizoğlu, şu bilgileri verdi: "Köprü bittiği zaman, İstanbul-İzmir-Edirne ve Bursa hinterlandının ulaşım merkezi Çanakkale olacak. Bu yüzden bu sektörün gelişmesi birçok sektörü olumlu etkileyecek ve besleyecek" dedi. Bayramda Çanakkale'de günlük 410 feribot seferinin yapıldığını söyleyen Semizoğlu, "1915 Çanakkale Köprüsü sadece ilimizin değil herkesin bitmesini beklediği bir proje. Şimdiden bölgenin tarımsal teknolojilerin üreti-

yoruz. Yap-işlet-devret modelinin ruhuna da uygun olarak projeyi erken bitireceğiz" diye konuştu.

1915 Çanakkale Köprüsü, dünyanın en büyük orta açıklıklı asma köprüsü olacak. 2023 metre orta açıklık, 770'er metre yan açıklıklar, 365 ve 680 metrelik yaklaşım viyadükleriyle köprünün toplam uzunluğunun 4 bin 608 metre olması öngörülüyor.

Sena GÖKTÜRK

DÜNYA GIDA KRİZİ

Ekonomik anlamda yaşam koşullarını iyileştirmeye çalışan insan, bugün aynı zamanda dünyanın içinde bulunduğu fiziksel sorunlarla da başa çıkmak durumundadır. Dünya nüfusu her geçen gün daha da artmakta, buna mukabil mevcut doğal kaynaklar etkin kullanılmama vb. sebeplerden ötürü giderek azalmaktadır. Ayrıca ekonomik büyüme, gelişen teknolojiyle birlikte sınırların ortadan kalkması durumu olarak bilinen küreselleşme ve tüm bunların bir sonucu olan şehirleşmeyle beraber değişen yaşam standartlarının getirdiği olumsuzluklar da bahse konu bu krizleri tetikleyici unsurlar arasında yerini almaktadır. Bütün bunların etkileri, küresel ekonomik krizler ve gıda krizleri olarak kendini göstermektedir.

Gıda krizi, insanoğlunun mevcudiyeti noktasında etkilerinin doğrudan olması hasebiyle yukarıda bahsedilen problemlerden çok daha önemlidir. Bugün dünya genelinde gıda fiyatlarındaki yükseliş, küresel bir krize dönüşmüş vaziyettedir. Muhtelif bölgelerdeki siyasal ve ekonomik istikrarsızlığın tetiklediği bu durum, birçok bölgede kronik bir hal almıştır.

Gıda krizi; bireyin normal bir büyüme, gelişme, en önemlisi de aktif ve sağlıklı bir yaşam sürdürebilmesi için ihtiyaç duyduğu gıda maddelerine erişememesi durumudur. Bu krizin temel nedeni gıda maddelerinin arz ve talep dengesinin değişmesiyle ilgilidir. Ülkelerin ekonomik büyümeleri, tarımsal üretimde yaşanan düşüşler ve stokların azal-

ması, petrol fiyatlarındaki yükseliş, yoksulluk, salgın hastalıklar, savaşlar, çatışmalar, iklim değişiklikleri bahse konu kriz durumunu tetikleyen unsurlardandır ve şu şekilde sıralanabilir:

Gelişmekte olan ülkelerdeki güçlü ekonomik büyüme, dünya gıda talebini arttırmış ve daha katma değeri daha yüksek tarım ürünlerine yönelime neden olmuştur.

Tarımsal ürünler arz miktarlarındaki artış oranının yavaş olması, stok miktarlarının azalması, buna karşın beslenme, besleme ve biyoenerjiye olan taleplerdeki anormal artış

önemli fiyat artışlarına neden olmuştur. Bu fiyat artışlarının da düşüş trendine gireceği beklenmemektedir.

Pek çok aile işletmesi, et, süt meyve ve sebzeyle ilgili olan değişen tüketim alışkanlıklarından faydalanmak istemektedir. Ancak endüstriyel tarım işletmeleri nedeniyle piyasaya girişte kapasite yetersizliği ve rekabet güçlerindeki zayıflama bunu imkânsız hale gelmektedir. Tarımsal malların kalite ve güvenliği bakımından endüstriyel işletmelerle rekabet edebilirlik imkânsız olmuştur.

Yoksul hane halklarında satıcı grubunda olan çok küçük bir bölüm artan gıda fiyatlarından faydalanırken, bu malların satın alıcısı durumundaki kesim toplam yoksul hane halklarının büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır.

Pek çok ülke yetersiz beslenme ve çocuk ölüm oranlarını azaltma bakımından aşama kaydetse de, yoksulluk ve açlığı önlemeye yönelik politikalarda hedeflere ulaşılması mümkün görülmemektedir.

Artan gıda fiyatları, kısa ve uzun dönemde yoksul kesimi besin değeri olmayan gıdaları tüketmeye yöneltecektir.

Son yıllarda petrol fiyatlarındaki yükseliş tüm sektörlerde olduğu gibi tarım sektöründe de üretim maliyetlerini olumsuz etkilemiştir. Doğal kaynaklar bakımından yetersiz gelişmekte olan ülkeler artan enerji fiyatları nedeniyle daha da kötü duruma gelmeye başlamışlardır.

Dış ticarete gelişmiş ülkelerin aşırı korumacı politikaları ve yüksek sübvansiyonlar geliştiren ülkeleri olumsuz etkilemektedir. Tarım ürünleri fiyatları belirli bir seviyenin altına düşmemektedir.

Abdullah Yusuf YILDIZ

İKTİSATÇILARIN YAPABİLECEKLERİ MESLEKLER

Öncelikle iktisat genel anlamda nedir “sınırlı olan kaynaklarla sınırsız olan insan ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamaya çalışan sosyal bir bilimdir” şeklinde tanımlanabilir. Dolayısıyla iktisatçılar insanların ne kadar çalışacakları, hangi malları üretecekleri, yapılan tasarrufların ne kadarının yatırıma dönüştürüleceği gibi kararlarını incelemektedirler. Diğer taraftan iktisat, enflasyon, işsizlik, resesyon (durgunluk) gibi ekonominin bir bütün olarak tamamını etkileyen sorunları da analiz etmektedir. Bu tanımlarla ilişkili olarak iktisat biliminin amacı da toplumsal refah konusunda dört temel soruna çözüm aramaktır. Bunlar: 1. Hangi mallar ne miktarlarda üretilmelidir? 2. Mallar hangi yöntemlerle üretilmelidir? 3. Mallar kimin için üretilmelidir? 4. Kaynakların tam kullanımı ve etkinlik. Bu amaçlar doğrultusunda, iktisat doğa bilimlerinden farklı olarak insan davranışları ve onun yarattığı kurumlarla ilgilidir.

İktisatçıların yapabileceği mesleklerin yelpazesi oldukça geniştir.

İstediği her alanda çalışabilir. Bu kendini hangi alanda genişletebileceğine bağlı. Yabancı dilin burada önemi çok büyük. Bu bir banka ya da uluslararası şirket olabilir. İstediği departmana geçiş yapabilir yelpazesi fazlasıyla geniştir.

Kendi işini de yapabilir sonuçta her iktisat mezunu bankacı, muhasebeci, yönetici olmak zorunda değildir.

Ülkemizde iktisatçıların yapabileceği meslekler:

1.Kamu alanında: Kaymakamlık, İdari Yargı Hâkimliği, Sayıştay Denetçiliği. Bakanlıklarda bu meslekler KPSS-A ile girilecek sınavlara bağlıdır bunun yanında kurumların özel sınav ve mülakatlarını da takip etmek gerekir.

2. Özel sektör alanında: Bankalar, şirketler özellikle ön plandadır. Burada önemli olan okurken staj ve iş deneyimi edinmek. İyi bir İngilizce bilgisi ve bilgisayar programlarına hâkimiyet önemlidir. Çeşitli sertifika programları ve seminerler hem sizi geliştirir hem de CV'nizi bir adım öne çıkarır.

Berke ÇOBAN

İKTİSAT NOBEL ÖDÜLLERİ (2014-2018)				
YIL	FOTOĞRAF	İSİM	ÜLKE	VERİLİŞ NEDENİ
2014		JEAN TİROLE	FRANSA	Büyük Firmaların piyasa Gücü ve kontrolü analizi için
2015		ANGUS DEATON	BİRLEŞİK KRALLIK, ABD	Tüketim analizi, fakirlik ve iktisadi refah
2016		OLİVER HART	BİRLEŞİK KRALLIK	Sözleşme teorisine katkıları için
2017		RİCHARD THALER	ABD	Davranışsal iktisata katkıları için
2018		PAUL ROMER	ABD	Teknolojik gelişmeleri uzun dönemli makro ekonomik analizlerle birleştirdiği için
				Hatice SÜREN